

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ, FAKULTA ARCHITEKTURY

VYJÁDRĚNÍ VEDOUCÍHO DIPLOMNÍ PRÁCE

Diplomant: Bc. Julie Pelánová

15120 Ústav krajinářské architektury

Školní rok 2024/2025 LS

Název práce: **IL MOSAICO, AGRÁRNÍ PARK PRO KATÁNII**

1.0 Úvod

Současný člověk je nomád, který má k dispozici nástroje jak vyhledávat zážitky, jak trávit volný čas. Park historicky koncipovaný jako bukolická krajina převážně pro maloburžoasní klientelu se stává při přenesení do současnosti anachronismem. Přesto tento koncept přetrvává, pokud vycházíme ze současného krajinářského marketinku, prakticky beze změn. Výjimkou jsou samozřejmě dětská hřiště, protože pro hru ve světě peněžní architektury a dluhových bunkrů na ni nezbylo místo. Spolu se změnou způsobu života je současný park jakýmsi supermarketem nabídek, jak trávit volný čas. A jak v každém supermarketu, v den otevření jsou regály plné a nablýskané. Kromě počasí zůstává park stále stejný. Na návštěvníka čeká celá plejáda regulací. Tyto většinou představují desatero zaručující neměnnost. Ale co kdyby se stal park jevištěm procesů, místem, kde uživatel aktivně přispívá nebo je iniciátorem změny? Co kdyby bylo možné vidět, jak ovoce zraje a to bez polyethylenového kondomu v supermarketu?

Julie Pelánová se vydala na cestu hledání formy současného parku, parku, který získává svou podobu a naplnění teprve po interakci s uživateli. Zdánlivě exotická Katánie je záměrnou volbou. V prostředí naší každodennosti máme tendenci nevnímat jak pozitivní tak negativní aspekty. V neznámém prostředí je to jiné. Jsme schopni vidět to, co místní nevidí. Jsme schopni k problémům přistoupit s kritickou dávkou optimismu a idealismu. Obojí jsou základní předpoklady budoucích změn.

2. 0 Analýzy

Analýzy jsou zpracovány kvalitně, bez informační vaty. Pro českého čtenáře jsou zajímavá i data, která osvětlují situaci regionu v širším italském kontextu. Zajímavá je i pozice řešeného prostoru ve vnímání obyvatel. Poté co utichly nástroje obdělávání pozemků a po imunizaci místa proti developerským rejdům se z místa stalo téměř něco jako Terra nullius. Přitom je nabídka veřejného prostoru, zvláště pak zeleně hodně vyhublá. Topografie, otisky lidského vzdoru ve formě kamenných zdí a zavlažovacích kanálů a v dálce zdvižený prst nikdy odpočívajícího vulkánů propůjčují místu nezaměnitelný charakter. Unikátnost místa musí být snem pro každého krajinářského architekta. Autorka se otevřeně hlásí k nerealizovanému návrhu Rema Koolhaase. Ten, přestože od soutěže na La Villette uplynula mnoho desetiletí, nepřestává dodnes dráždit mozkové buňky mnoha designérů. A to přesto, že podobný koncept nebyl v realitě prověřen. Pro agrární park, který je založen na časové stratifikaci

procesů, se zdá být tento přístup nosný a vhodný k prověření. Julie Pelánová naštěstí Remův koncept otrocky nepřejímá, ale hledá v něm inspiraci.

3. 0 Koncept

Koncept pojímá prostor jako místo soustavných metamorfóz, které se odehrávají kolem kotevních bodů, kterými jsou drobné stavby a další objekty, které reagují na dramatickou topografii. Sem patří zejména nepřehlédnutelné lávové skrumáže, z kterých dodnes číší kataklyzmatické síly rozpínající se Etny. Metafora mozaiky je pochopitelná, ale obrázek na str. 67 je prostě jen jakési hemžení barev a s dalším vývojem konceptu má málo společného.

Proměna místa a hlavně jeho budoucí život není snadným úkolem. Nedomnívám se, že to lze řešit pouhou fyzickou změnou prostoru, ale za pomoci kurátorských intervencí. Ty by se samozřejmě týkaly i organizace cyklických akcí jako festivalů atp. Ačkoliv je statisticky obyvatel Katánie na redukční dietě co se týká veřejného prostoru, domnívám se, že je třeba vytvořit potřebu. K tomu je třeba promyšlené strategie.

Park není jen místem rejdu pro Homo sapiens, ale i místem pro faunu. Ta se mně z celkové mozaiky trochu vytratila. Nemělo by být v budoucích parcích i místo, kam člověk nesmí?

Fungující park bezpochyby překročí svým dosahem fyzické hranice místa. Přilehlé ulice by pak měly být jeho ozvěnou.

4.0 Prezentace

Dokument má dobrou grafickou úroveň. Orientace v práci je snadná a bez problémů. Doprovodný text je bez překlepů a verbálních kotrmelců. Práce tak patří mezi vzácné gramatické endemity.

5.0 Závěr a hodnocení

Spekulace nad typologickými proměnami parku nejsou u nás příliš obvyklé. Proplétání se labiryntem nejistot, bez zřejmých precedentů, není zcela bez rizika. Kladně hodnotím úsilí diplomantky hledat odpovědi na omšelost převládajících přístupů. Mé výtky nejsou zásadní a nesnižují vyrovnanou kvalitu práce. Přesto bych si přál, aby některé detaily byly méně generické a více adresovaly unikátnost místa a to nejen materiálově ale i odkazem na kataklyzmatické síly, které formovaly toto unikátní místo.

Hodnocení: B – velmi dobře

Praha 1. června 2025

Vladimír Sitta, vedoucí diplomové práce

Otázky k obhajobě:

Jak a kde byste v návrhu aplikovala princip C2C, from cradle to cradle?

V čem by spočívala podle Vás klíčová strategie pro dosažení proměn?